

## Wildbeschermingsmiddelen – Houten kokers

Materiaal	Beschermt tegen	Bescherming van	Prijs	Effectiviteit
				

### Eigenschappen

Houten kokers bestaan uit samengebonden latjes die om de boom gezet kunnen worden. De kokers kunnen bestaan uit verticale latten of takken of aaneengesloten dunne planken met ventilatiegaten. Er zijn verschillende typen beschikbaar die variëren wat betreft de ruimte tussen de latjes. De latten of planken worden samengebonden met sisal of metaaldraad. Om ze te verankeren in de grond wordt veelal gebruik gemaakt van een steunstok.

Houten kokers zijn beschikbaar in verschillende hoogtes en zijn geschikt om te gebruiken tegen zowel veeg- als vraatschade. Kokers die bevestigd worden aan een steunstok, kunnen ook zwevend bevestigd worden. Zo kan de beschermde hoogte aangepast worden aan de hoogte van het plantsoen en het soort wild. De levensduur van de kokers is gemiddeld zo'n zes jaar.

### Voordelen

- Beschikbaar in en aan te passen naar **verschillende hoogtes**
- Bij gebruik van sisal zijn de kokers **volledig biologisch afbreekbaar**, dus verwijderen is niet nodig.

### Nadelen

- Houten beschermingsmiddelen zijn nu nog vrij **prijzig**, maar naarmate er meer geproduceerd worden kan de prijs per stuk dalen.

\*Afhankelijk van het specifieke ontwerp van het middel, kan het beschermen tegen dit dier.

## Ervaringen van beheerders

Er is in Nederland nog weinig ervaring met houten beschermingsmiddelen, maar in Duitsland worden ze al langer ontwikkeld en gebruikt. In Duitsland is de minimale eis dat het plantsoen minimaal 4 jaar beschermd moet kunnen worden en de ervaring daar leert dat dit goed kan met houten kokers. Wel zijn er aandachtspunten wat betreft licht en ventilatie, en stabiliteit.

Een koker die aan de zijkanten volledig gesloten is, kan voor sommige boomsoorten de overlevingskans verlagen. In een veldproef in Duitsland waren na drie jaar zilversparren in de afgesloten kokers afgestorven. Dit werd voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat de koker licht te veel licht onderscheept. Ventilatiegaten in de kokers zijn dus aan te raden, niet alleen om luchtcirculatie te verbeteren, maar ook om meer licht binnen te laten. Ten slotte is het ook voor de stabiliteit van de boom belangrijk dat er zich zijtakken kunnen ontwikkelen. Wanneer bomen boven de groeikoker uit groeien en alleen daar zijtakken vormen, worden ze 'topzwaar' waardoor risico op stambreuk toeneemt.

De stabiliteit van een koker of hek is afhankelijk van de verankering in de grond. Het is daarom van belang dat de steunstok lang en stevig genoeg is. Douglas is minder geschikt als steunstok omdat dat sneller vergaat bij contact met de grond.



*Figuur 1. Verschillende types houten kokers.*

- a. Koker van verticale houten latten, samengebonden met ongegalvaniseerd draad. (Foto: Witasek)*
- b. Koker van verticale latten met extra latten onderaan om concurrerende vegetatie in de koker tegen te gaan. (Foto: Witasek)*
- c. Koker van wilgentenen vastgebonden aan een stok met sisaltouw. (Foto: Wolfswinkel)*
- d. Koker van dunne, flexibele latten. Het is mogelijk om aan de binnenkant de koker te bevestigen. (Foto: Lignumguard)*
- e. Koker van vier brede latten met ventilatiegaten. (Foto: Wolfswinkel)*

## Bronnen

- [1] [Noch mehr Holz statt Plastik](#). Landesforsten Rheinland-Pfalz, 2023 [webartikel]
- [2] [Holz-Wuchshüllen – besser als aus Plastik? - Deutscher Waldbesitzer 1-2021](#). Deutscher Waldbesitzer, februari 2025 [tijdschriftartikel]

### Colofon

Deze factsheet is uitgebracht in het kader van project 'Omgevingfactoren (hydrologie en graasdruk)'. Dit project is onderdeel van het Kennisprogramma 'Klimaatlim Bos- en Natuurbeheer' en mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van LNV.

### Auteursrecht

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

### Foto voorzijde

Houten kokers in Duitsland (Wiki Commons, Dietrich Krieger)

### Wijze van citeren

*Hamming, G., Penninkhof, J., Lerink, B., 2025. Factsheet Wildbeschermingsmiddelen – Houten kokers. Stichting Probos, Wageningen*